

**แนวทางในการพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง**
**Guidelines for Developing Potential and Enhancing Graduates' Desirable Characteristics
of the program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Lampang Rajabhat University**

เจนจิรา แก้วมณี¹ | Jenjira Kaewmanee²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร หรือความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ใช้บัณฑิตที่มีหน้าที่ในการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของบัณฑิต ระดับปริญญาตรี ที่สำเร็จการศึกษา พ.ศ.2562 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง จำนวน 222 คน แยกตามสาขาวิชา จำนวน 9 สาขาวิชา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยด้านความน่าเชื่อถือ มีระดับความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี ($\bar{X}$ =4.50, S.D.=0.51) และพึงพอใจระดับมาก จำนวน 8 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา ($\bar{X}$ =4.49, S.D.=0.65) 2) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ($\bar{X}$ =4.45, S.D.=0.53) 3) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน ($\bar{X}$ =4.44, S.D.=0.57) 4) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ($\bar{X}$ =4.40, S.D.=0.56) 5) หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ ($\bar{X}$ =4.39, S.D.=0.53) 6) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ($\bar{X}$ =4.39, S.D.=0.57) 7) หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ($\bar{X}$ =4.28, S.D.=0.74) และ 8) หลักสูตร ศิลปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะและการออกแบบ ($\bar{X}$ =4.27, S.D.=0.49) ตามลำดับ ผลการศึกษาสรุปได้ว่า จากผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าคุณภาพบัณฑิตเป็นตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรอยู่ในระดับมากหลักสูตรยังต้องพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยการนำผลจากการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมาเป็นแนวทางในการจัดโครงการหรือกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตของหลักสูตรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: คุณภาพบัณฑิต, คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

¹ สำนักงานคนบตี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง จ.ลำปาง 52100

² Office of the Dean, Faculty of Humanities and Social Sciences, Lampang Rajabhat University, Lampang, 52100

*Corresponding author: e-mail: jenjiran@hotmai.com

Received: March 2, 2021, Accepted: April 6, 2021, Published: May 19, 2021

Abstract

This research aims to study the satisfaction of graduate users towards the quality of graduates, of the faculty of Humanities and Social Sciences, Lampang Rajabhat University, based on the desirable graduate characteristics of the curriculum or the graduates' working ability. The target group is graduate users who are responsible for supervising the performance of 222 graduates in 2019 from the faculty of Humanities and Social Sciences, Lampang Rajabhat University. These graduates are from 9 different majors. The instrument was a questionnaire using mean values and the standard deviation in analyzing the data.

The results showed that the average reliability gained the highest level was from the Music program ($\bar{X}$ =4.50, S.D.=0.51), the high level were in 8 programs: Social Studies ($\bar{X}$ =4.49, S.D.=0.65), Thai Language ($\bar{X}$ =4.45, S.D.=0.53), Chinese Language ($\bar{X}$ =4.44, S.D.=0.57), Community Development ($\bar{X}$ =4.40, S.D.=0.56), Laws ($\bar{X}$ =4.39, S.D.=0.53), English Language ($\bar{X}$ =4.39, S.D.=0.57), Public Administration ($\bar{X}$ =4.28, S.D.=0.74), Art and Design ($\bar{X}$ =4.27, S.D.=0.49), respectively. The results of the survey in the graduate users towards the quality of desirable graduate characteristics were at the high level. It showed that the quality of the desirable graduate characteristics of the curriculum was satisfied. However, the results of the desirable graduate characteristics quality in curriculums was high, all curriculums are continuously required to develop and enhance the desirable graduate characteristics by studying the graduate users and the desirable graduate characteristics' satisfactions in order to apply them in project managements or activities in developing the desirable graduate quality.

Keywords: Graduate Quality, Desirable Graduate Characteristics, Faculty of Humanities and Social Sciences, Lampang Rajabhat University

บทนำ

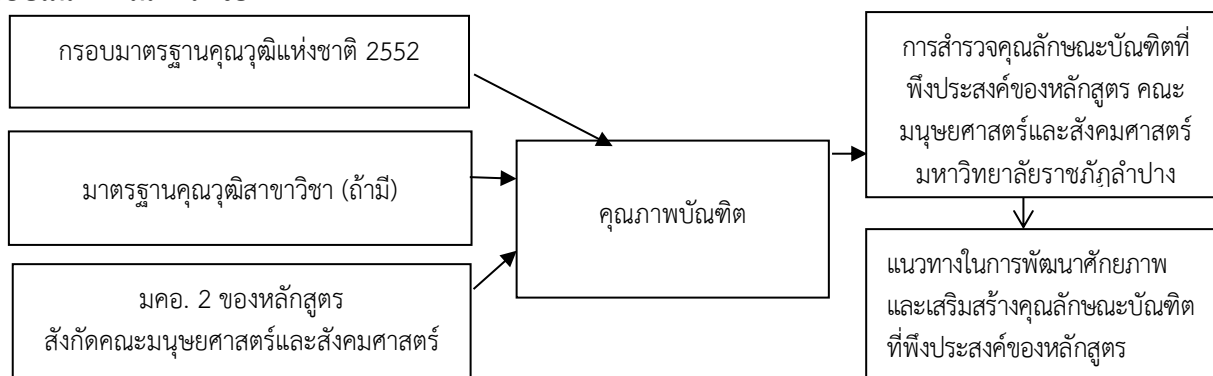
พันธกิจที่สำคัญที่สุดของสถาบันอุดมศึกษา คือ การผลิตบัณฑิต หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพ มีคุณลักษณะตามหลักสูตรที่กำหนด บัณฑิตระดับอุดมศึกษาจะต้องเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม มีความสามารถนำการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งร่างกาย จิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก มีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของสถาบันและคุณลักษณะบัณฑิตของหลักสูตร ตามมาตรฐานคุณภาพทางการศึกษากระทรวงศึกษาธิการให้มหาวิทยาลัยกำหนดคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาพึงมี ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ.2552 และหรือมาตรฐานคุณวุฒิของสาขาวิชาที่กำหนด ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ลักษณะเพิ่มเติมตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิของสาขาวิชา โดยคุณลักษณะบัณฑิตตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต อาจมีความแตกต่างกันตามลักษณะอาชีพหรือบริบทของผู้ใช้บัณฑิตและอาจปรากฏในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือที่มีลักษณะเพิ่มเติมจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ เช่นการบริหารจัดการ การเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน การก้าวทันวิทยาการ ความสามารถในการประยุกต์ความรู้กับการปฏิบัติงานจริง รวมถึงคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป็น

ปัจจัยสำคัญของคุณภาพบัณฑิตตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตและสังคม

ดังนั้น ควรมีการวัดระดับความสำเร็จของการส่งเสริมและพัฒนา นักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิและด้านคุณธรรมจริยธรรม ที่หลักสูตรและคณะได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับนักศึกษาตามคุณลักษณะต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยการสำรวจความพึงพอใจของข้อมูลตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 จากผู้ใช้บัณฑิต เช่น ผู้ประกอบการ เจ้าของกิจการ นายจ้าง และหรือ ผู้บังคับบัญชา ระดับต้น ระดับกลาง ระดับสูง ที่มีหน้าที่ในการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของบัณฑิต ทำหน้าที่ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต เพื่อที่หลักสูตรและคณะจะได้ นำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับบัณฑิตที่จะออกไปรับใช้สังคมได้อย่างมีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไป

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาเห็นว่า การผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรนั้น หลักสูตรจะต้องมีการวางแผนการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาระหว่างเรียนให้สอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร และความต้องการของนักศึกษาระหว่างเรียน รวมถึงการนำข้อมูลจากการสำรวจความพึงพอใจจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกลุ่มต่าง ๆ มาประกอบการพิจารณา กำหนดโครงการหรือกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพอย่างแท้จริง เพื่อเป็นการหนุนเสริมความรู้ที่ได้จากบทเรียนในหลักสูตรให้เกิดความรู้ที่หลากหลายและเพิ่มเติม ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมพร้อมก้าวสู่การทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษาอีกด้วย ทั้งนี้คณะและหลักสูตรควรได้รับวิเคราะห์และหาวิธีการที่จะพัฒนาศักยภาพนักศึกษาอย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการใช้ประโยชน์ร่วมกันเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตให้มีคุณภาพตามคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรในอนาคตต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

วิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อการศึกษาเรื่อง “คุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี” ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน โดยผสมวิธีระหว่างการวิจัย เชิงปริมาณ (Quantitative research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ประชากรคือ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ใช้บัณฑิตที่มีหน้าที่ในการควบคุมดูแล การปฏิบัติงานของบัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่สำเร็จการศึกษา พ.ศ.2562 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 222 คน แยกตามสาขาวิชา จำนวน 9 สาขาวิชา

เครื่องมือการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิต ด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงานอย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข และการสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ (6) สาขาวิชาที่เน้นทักษะการปฏิบัติ ต้องเพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามทักษะพิสัยหรือวิชาชีพ คือ สาขาวิชาสังคมศึกษา โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือการศึกษา

การสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถามด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงานอย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ (6) สาขาวิชาที่เน้นทักษะการปฏิบัติ ต้องเพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามทักษะพิสัยหรือวิชาชีพ คือ สาขาวิชาสังคมศึกษา โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้ โดยดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัววัดความสำเร็จด้านการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 ศึกษาข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ ของหลักสูตรทุกหลักสูตร ที่ใช้ในการเปิดสอน และมีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา อย่างน้อย 1 ปีขึ้นไป

1.3 การสร้างแบบสอบถามตามที่ได้จากการศึกษา 1.2 โดยแบ่งสอบถามออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งผู้ใช้บัณฑิตในองค์กร ประเภทของนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิต ระยะเวลาที่ได้ทำงานร่วมกับบัณฑิต เป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความพึงพอใจ ประกอบด้วย ได้แก่ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ (6) สาขาวิชาที่เน้นทักษะการปฏิบัติ ต้องเพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามทักษะพิสัยหรือวิชาชีพ คือ สาขาวิชาสังคมศึกษา ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา

1.4 วัดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยเพื่อทดสอบความสามารถของแบบสอบถามที่สร้างขึ้นว่ามีความตรงหรือครอบคลุมเนื้อหาสาระที่ต้องการวิจัยหรือไม่ โดยนำเสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ในด้านเนื้อหา ภาษา ข้อความ ความหมาย และโครงสร้าง โดยการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา (Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งผลการประเมินรับรองรูปแบบจาก

ผู้เชี่ยวชาญ อยู่ในระดับดีมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.94 โดยแบบประเมินคุณภาพดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC เท่ากับ 0.86

1.5 การวัดค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง จำนวน 9 หลักสูตร ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) อยู่ระหว่าง 0-89 ถึง 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล จากหน่วยงานที่มีบัณฑิตของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปางปฏิบัติงานอยู่

2. ตรวจสอบความครบถ้วนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยวัดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยเพื่อทดสอบความสามารถของแบบสอบถามที่สร้างขึ้นว่ามีความตรงหรือครอบคลุมเนื้อหาสาระที่ต้องการวิจัยหรือไม่ โดยนำเสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ในด้านเนื้อหา ภาษา ข้อความ ความหมาย และโครงสร้าง โดยการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา (Item Objective Congruence: IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

3. จัดส่งแบบสอบถามไปยังไปยังผู้ใช้บัณฑิต ตามที่อยู่ที่ใช้บัณฑิตได้กรอกในระบบภาวการณ์มีงานของบัณฑิต โดยกำหนดให้ส่งคืนภายในเดือน 15 กุมภาพันธ์ 2564 และติดตามเป็นระยะเพื่อป้องกันการสูญหาย

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคำตอบแล้วและมีความครบถ้วนสมบูรณ์ครบร้อยละ 100 ของประชากร มาบันทึกข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้ศึกษานำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และกำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจและระดับของการดำเนินการ เพื่อแปลผลข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามด้วย Likert's Scale ระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ ของ Likert's Scale คือ ความพึงพอใจที่จะมีตั้งแต่พอใจหรือเห็นด้วยที่สุด (Favorable) ไปจนถึงไม่พอใจหรือไม่เห็นด้วยที่สุด (Unfavorable) ดังนี้ 5 หมายถึง เห็นด้วยที่สุด หรือ พึงพอใจที่สุด, 4 หมายถึง เห็นด้วย หรือ พึงพอใจ, 3 หมายถึง เฉยๆ หรือ ปานกลาง, 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย หรือ ไม่พึงพอใจ, 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือ ไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง โดยนำค่าที่ได้จาก Likert Scale มาหาค่าเฉลี่ย (หา $\bar{X}$) จะสามารถแปลผลแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถามตามแนวคิด Likert Rating Scales ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.50 ถึง 5.00 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.50 ถึง 4.49 หมายถึง พึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย 2.50 ถึง 3.49 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.50 ถึง 2.49 หมายถึง พึงพอใจน้อย และค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.49 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนและแปลผลของลิเคิร์ท (Likert, 1967) คือ คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ระดับความสนใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดตามลำดับ

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การพรรณนาจากแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องความพึงพอใจคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง

ผลการวิจัย

การวิจัยคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง ผลการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่งผู้ใช้งาน บัณฑิตในองค์กร ประเภทของนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิต ระยะเวลาที่ได้ทำงานร่วมกับบัณฑิต และจำนวนบัณฑิตที่ได้รับการประเมิน โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และคำนวณค่าร้อยละ (Percentage) โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละด้านสามารถจำแนกได้ดังนี้

1.1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม สามารถแยกตามเพศ ได้ดังนี้ เพศหญิง จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 63.96 และเพศชาย จำนวน 80 คน คิดเป็น 36.04 ตามลำดับ แยกตามตำแหน่งในองค์กรเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ผู้บริหารระดับกลาง จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 35.13 2) ผู้บริหารระดับสูง จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 27.93 3) ผู้บริหารระดับต้น จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 18.92 และ เจ้าของกิจการ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 18.02 ตามลำดับ แยกตามประเภทของนายจ้าง/องค์กร สามารถแยกตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ อันดับแรก ได้แก่ 1) ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 45.94 2) พนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 27.93 3) อื่นๆ (ผู้จัดการร้าน/เจ้าของกิจการ) จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 18.02 และ 4) รัฐวิสาหกิจ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 8.11 ตามลำดับ และแยกตามระยะเวลาที่ได้ร่วมงานกับบัณฑิต สามารถแยกตามระยะเวลาที่ได้ร่วมงานกับบัณฑิตตามลำดับได้ดังนี้ 1) ตั้งแต่ 6 เดือน – 1 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50 2) ตั้งแต่ 1 ปี ขึ้นไป จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 34.68 3) ตั้งแต่ 3 เดือน – 6 เดือน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 12.61 และน้อยกว่า 3 เดือน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 7.21 ตามลำดับ (ตารางที่ 1)

1.2 จำนวนบัณฑิตที่ได้รับการประเมิน สามารถแยกตามสาขาวิชาได้ดังนี้ 1) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 51 คน คิดร้อยละ 22.97 2) สาขาวิชาสังคมศึกษา จำนวน 42 คิดเป็นร้อยละ 10.92 3) สาขาวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 35 คิดเป็นร้อยละ 15.77 4) สาขาวิชาภาษาจีน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 12.61 5) สาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 9.91 6) สาขาวิชา)การพัฒนาชุมชน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 9 7) สาขาวิชาศิลปะ และการออกแบบ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.05 8) สาขาวิชาดนตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.60 และ 9) สาขาวิชานิติศาสตร์ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.15 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

(N= 222)

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- ชาย	142	63.96
- หญิง	80	36.04
รวม	222	100
ตำแหน่งในองค์กร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- เจ้าของกิจการ	40	18.02
- ผู้บริหารระดับสูง	62	27.93
- ผู้บริหารระดับกลาง	78	35.13
- ผู้บริหารระดับต้น	42	18.92
- อื่นๆ	0	0
รวม	222	100

ตารางที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด (ต่อ)

(N= 222)

ประเภทของนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ	102	45.94
- รัฐวิสาหกิจ	18	8.11
- พนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน	62	27.93
- พนักงานองค์กรต่างประเทศ	0	0
- อื่นๆ (ผู้จัดการร้าน/เจ้าของกิจการ)	40	18.02
รวม	222	100
ระยะเวลาที่ได้ร่วมงานกับบัณฑิต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- น้อยกว่า 3 เดือน	16	7.21
- ตั้งแต่ 3 เดือน – 6 เดือน	28	12.61
- ตั้งแต่ 6 เดือน – 1 ปี	101	45.50
- ตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป	77	34.68
รวม	222	100

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนบัณฑิตที่ได้รับการประเมิน

(N= 222)

สาขาวิชา/หลักสูตร	จำนวนบัณฑิตที่ได้รับการประเมิน	ร้อยละบัณฑิตที่ได้รับการประเมิน
1) หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์	51	22.97
2) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ	35	15.77
3) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน	28	12.61
4) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา	42	10.92
5) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย	22	9.91
6) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน	20	9.00
7) หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะและการออกแบบ	9	4.05
8) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี	8	3.60
9) หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์	7	3.15
รวม	222	100

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิต ตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรหรือความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า ค่าเฉลี่ยด้านความน่าเชื่อถือ มีระดับความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี ($\bar{X}$ =4.50, S.D.=0.51) และพึงพอใจระดับมาก จำนวน 8 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา ($\bar{X}$ =4.49, S.D.=0.65) 2) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ($\bar{X}$ =4.45, S.D.=0.53) 3) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน ($\bar{X}$ =4.44, S.D.=0.57) 4) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ($\bar{X}$ =4.40, S.D.=0.56) 5) หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ ($\bar{X}$ =4.39, S.D.=0.53) 6) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ($\bar{X}$ =4.39, S.D.=0.57) 7) หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ($\bar{X}$ =4.28, S.D.=0.74) และ 8) หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะและการออกแบบ ($\bar{X}$ =4.27, S.D.=0.49) ตามลำดับ สามารถแยกเป็นรายด้าน ได้ดังนี้ 1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยด้านความน่าเชื่อถือ มีระดับความพึงพอใจภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.41, S.D.=0.55) แยกเป็นสาขาวิชา ตามค่าเฉลี่ยด้านความน่าเชื่อถือ มีระดับความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด

จำนวน 1 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน ($\bar{X}$ =4.54, S.D.=0.54) และอยู่ในระดับมาก

จำนวน 8 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา ($\bar{X}$ =4.49, S.D.=0.51) 2) หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ ($\bar{X}$ =4.48, S.D.=0.51) 3) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ($\bar{X}$ =4.48, S.D.=0.50) 4) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี ($\bar{X}$ =4.40, S.D.=0.50) 5) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ($\bar{X}$ =4.39, S.D.=0.55) 6) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ($\bar{X}$ =4.33, S.D.=0.58) 7) หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะและการออกแบบ ($\bar{X}$ =4.29, S.D.=0.52) และ 8) หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ($\bar{X}$ =4.25, S.D.=0.77) ตามลำดับ 2. ด้านความรู้ พบว่า ค่าเฉลี่ยด้านความน่าเชื่อถือ มีระดับความพึงพอใจภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.40, S.D.=0.58) แยกเป็นสาขาวิชา ตามค่าเฉลี่ยด้านความน่าเชื่อถือ มีระดับความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา ($\bar{X}$ =4.51, S.D.=0.70) และ 2) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี ($\bar{X}$ =4.50, S.D.=0.51) และอยู่ในระดับมาก จำนวน 7 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ($\bar{X}$ =4.47, S.D.=0.50) 2) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ($\bar{X}$ =4.40, S.D.=0.55) 3) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ และหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ ($\bar{X}$ =4.38, S.D.=0.50) 4) หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะและการออกแบบ ($\bar{X}$ =4.33, S.D.=0.59) 5) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน ($\bar{X}$ =4.33, S.D.=0.59) และ 6) หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ($\bar{X}$ =4.32, S.D.=0.76) ตามลำดับ 3) ด้านทักษะทางปัญญา พบว่า ค่าเฉลี่ยด้านความน่าเชื่อถือ มีระดับความพึงพอใจภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.44, S.D.=0.60) แยกเป็นสาขาวิชา ตามค่าเฉลี่ยด้านความน่าเชื่อถือ มีระดับความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี ($\bar{X}$ =4.58, S.D.=0.58) 2) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา ($\bar{X}$ =4.55, S.D.=0.64) และ 3) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ($\bar{X}$ =4.52, S.D.=0.64) และอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ ($\bar{X}$ =4.46, S.D.=0.51) 2) หลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ($\bar{X}$ =4.41, S.D.=0.58) 3) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน ($\bar{X}$ =4.41, S.D.=0.62) 4) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ($\bar{X}$ =4.38, S.D.=0.58) 5) หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะและการออกแบบ ($\bar{X}$ =4.33, S.D.=0.48) และ 6) หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ($\bar{X}$ =4.32, S.D.=0.75) ตามลำดับ 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ พบว่า ค่าเฉลี่ยด้านความน่าเชื่อถือ มีระดับความพึงพอใจภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.35, S.D.=0.54) แยกเป็นสาขาวิชา ตามค่าเฉลี่ยด้านความน่าเชื่อถือ มีระดับความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี ($\bar{X}$ =4.59, S.D.=0.50) และอยู่ในระดับมาก จำนวน 8 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ($\bar{X}$ =4.45, S.D.=0.50) 2) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน ($\bar{X}$ =4.45, S.D.=0.60) 3) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ($\bar{X}$ =4.44, S.D.=0.57) 4) หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ ($\bar{X}$ =4.34, S.D.=0.54) 5) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา ($\bar{X}$ =4.31, S.D.=0.56) 6) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ($\bar{X}$ =4.24, S.D.=0.51) 7) หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ($\bar{X}$ =4.20, S.D.=0.71) และ 8) หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะและการออกแบบ ($\bar{X}$ =4.16, S.D.=0.37) ตามลำดับ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ค่าเฉลี่ยด้านความน่าเชื่อถือ มีระดับความพึงพอใจภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.40, S.D.=0.59) แยกเป็นสาขาวิชา ตามค่าเฉลี่ยด้านความน่าเชื่อถือ มีระดับความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ($\bar{X}$ =4.50, S.D.=0.50) และอยู่ในระดับมาก จำนวน 8 หลักสูตร

ได้แก่ 1) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา ($\bar{X}$ =4.31, S.D.=0.56) 2) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ ($\bar{X}$ =4.47, S.D.=0.51) 3) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ($\bar{X}$ =4.43, S.D.=0.56) 4) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ($\bar{X}$ =4.42, S.D.=0.69) 5) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน ($\bar{X}$ =4.41, S.D.=0.57) 6) หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ($\bar{X}$ =4.39, S.D.=0.69) 7) หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ ($\bar{X}$ =4.29, S.D.=0.57) และ 8) หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะและการออกแบบ ($\bar{X}$ =4.19, S.D.=0.40) ตามลำดับ 6) ด้านทักษะพิสัย (ทักษะการจัดการเรียนรู้) เฉพาะหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยด้านความน่าเชื่อถือ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.54, S.D.=0.53) ดังรายละเอียดตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพบัณฑิตแยกตามหลักสูตร

1) หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะและการออกแบบ

(N= 9)

ประเด็นคุณลักษณะของบัณฑิต	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.29	0.52	มาก
2. ด้านความรู้	4.33	0.58	มาก
3. ด้านทักษะปัญญา	4.33	0.48	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.16	0.37	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.19	0.40	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.27	0.49	มาก

2) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

(N= 20)

ประเด็นคุณลักษณะของบัณฑิต	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.33	0.58	มาก
2. ด้านความรู้	4.40	0.55	มาก
3. ด้านทักษะปัญญา	4.38	0.58	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.44	0.57	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.50	0.50	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.40	0.56	มาก

3) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

(N= 22)

ประเด็นคุณลักษณะของบัณฑิต	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.48	0.50	มาก
2. ด้านความรู้	4.47	0.50	มาก
3. ด้านทักษะปัญญา	4.41	0.58	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.45	0.50	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.43	0.56	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.45	0.53	มาก

ตารางที่ 2.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพบัณฑิตแยกตามหลักสูตร (ต่อ)

4) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์

(N= 8)

ประเด็นคุณลักษณะของบัณฑิต	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.40	0.50	มาก
2. ด้านความรู้	4.50	0.51	มากที่สุด
3. ด้านทักษะปัญญา	4.58	0.58	มากที่สุด
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.59	0.50	มากที่สุด
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.47	0.51	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.50	0.51	มากที่สุด

5) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

(N= 35)

ประเด็นคุณลักษณะของบัณฑิต	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.39	0.55	มาก
2. ด้านความรู้	4.38	0.50	มาก
3. ด้านทักษะปัญญา	4.52	0.64	มากที่สุด
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.24	0.51	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.42	0.69	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.39	0.57	มาก

6) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน

(N= 28)

ประเด็นคุณลักษณะของบัณฑิต	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.54	0.54	มากที่สุด
2. ด้านความรู้	4.33	0.59	มาก
3. ด้านทักษะปัญญา	4.41	0.62	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.45	0.60	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.41	0.57	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.44	0.57	มาก

7) หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(N= 51)

ประเด็นคุณลักษณะของบัณฑิต	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.25	0.77	มาก
2. ด้านความรู้	4.32	0.76	มาก
3. ด้านทักษะปัญญา	4.32	0.75	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.20	0.71	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.39	0.69	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.28	0.74	มาก

8) หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์

(N= 7)

ประเด็นคุณลักษณะของบัณฑิต	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.48	0.51	มาก
2. ด้านความรู้	4.38	0.50	มาก
3. ด้านทักษะปัญญา	4.46	0.51	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.34	0.54	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.29	0.57	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.39	0.53	มาก

ตารางที่ 2.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพบัณฑิตแยกตามหลักสูตร (ต่อ)

9) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา

(N= 42)

ประเด็นคุณลักษณะของบัณฑิต	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.49	0.51	มาก
2. ด้านความรู้	4.51	0.70	มากที่สุด
3. ด้านทักษะปัญญา	4.55	0.64	มากที่สุด
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.31	0.56	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.48	0.78	มาก
6. ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้	4.54	0.53	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.49	0.65	มาก

จากข้อมูลตารางที่ 2.1 จะเห็นได้ว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพของบัณฑิต ซึ่งเกิดจากการพัฒนาศักยภาพตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร ให้กับนักศึกษาระหว่างเรียน สามารถสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก จำนวน 8 หลักสูตร และอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 หลักสูตร (2) ด้านความรู้ ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก จำนวน 7 หลักสูตร และอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 หลักสูตร (3) ด้านทักษะทางปัญญา ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก จำนวน 6 หลักสูตร และอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 หลักสูตร (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก จำนวน 8 หลักสูตร และอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 หลักสูตร (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก จำนวน 8 หลักสูตร และอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 หลักสูตร และ (6) สาขาวิชาที่เน้นทักษะการปฏิบัติ ต้องเพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามทักษะพิสัยหรือวิชาชีพ คือ สาขาวิชาสังคมศึกษา ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในด้านนี้อยู่ในระดับ มากที่สุด

และผลการศึกษามีความสอดคล้องกับการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ประจำสาขาวิชา และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ดังนี้

1) สาขาวิชาได้ให้ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นตามมาตรฐานการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ ที่ได้กำหนด โดยกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) ที่จะเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา และทุกวิชาจะต้องผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการของแต่ละรายวิชา เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องและเป็นไปตามที่วางแผนไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งแต่ละรายวิชาจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และรายละเอียด เนื้อหาความรู้ในรายวิชา แนวทางปลูกฝังทักษะต่างๆ ตลอดจน คุณลักษณะอื่น ๆ ที่นักศึกษาจะได้รับ การพัฒนาให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของรายวิชา มีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับ ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียน วิธีการเรียน การสอน การวัดและประเมินผลในรายวิชา ตลอดจนหนังสือหรือ สื่อทางวิชาการอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้

2) ด้านการบริหารหลักสูตร คณะโดยผู้บริหารคณะและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ได้ร่วมกันวางแผนเกี่ยวกับการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การจัดทำรายงานละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) และมีการประเมินผลรายวิชาผ่านการรายงานผลการดำเนินงานของรายวิชา (มคอ.5) ซึ่งเป็นแบบรายงานผลการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาเมื่อสิ้นสุดภาคเรียนเกี่ยวกับภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานั้น ๆ ว่า ได้ดำเนินการสอนอย่างครอบคลุมและเป็นไปตามแผนที่วางไว้ในรายละเอียดของรายวิชาหรือไม่

และหากไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ต้องให้เหตุผลและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา ดังกล่าวในครั้งต่อไป และครอบคลุมถึงผลการเรียนของนักศึกษา ปัญหาด้านการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก การวิเคราะห์ผลการประเมินรายวิชาของนักศึกษา ผู้ประเมินภายนอก รวมถึงความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต การวางแผนและให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนารายวิชาอีกด้วย

ผลการศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เกิดจากการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาในระหว่างเรียน ที่มีการนำคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ.2552 และหรือมาตรฐานคุณวุฒิของ สาขาวิชาที่กำหนด ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ประกอบการวางแผนการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาในระหว่างเรียน ทำให้ผลการสำรวจ ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อศักยภาพของบัณฑิต ซึ่งเป็นผลการผลิตบัณฑิตเกิดคุณภาพได้ตรง ตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และตรงตามความต้องการของผู้บัณฑิตอีกด้วย

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ของหลักสูตร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 หลักสูตร และอยู่ในระดับมาก จำนวน 8 หลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล เหล่าโกลสิน, สารนิตติ บุญประสพ และสุจิตรา วิเชียรรัตน์ (2562) พบว่า คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในภาพรวมอยู่ในระดับดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ ทুমเชื้อ, ศศิธร ยิ่งแรงเริง และประกริต รัชวัตร (2556) การประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2553-2554 วิทยาลัย พยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี พบว่า คุณภาพของบัณฑิตโดยรวม ตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตอยู่ใน ระดับมากเช่นเดียวกันทั้งในปีการศึกษา 2553 และปีการศึกษา 2554 และสอดคล้องกับงานวิจัยของของ กู๊ด (Good: 1973) ที่ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง คุณภาพหรือระดับความพึงพอใจซึ่งเป็นความ สนใจต่าง ๆ และทัศนคติของบุคคลต่อกิจกรรม หรืออาจกล่าวได้ว่า ความพึงพอใจนั้นจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึกและทัศนคติของบุคคลอันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและ แรงจูงใจ ซึ่งปรากฏออกมาทางพฤติกรรม และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำกิจกรรมหรืองานต่าง ๆ ของบุคคล คือ ถ้าหากว่าบุคคลมีความพึงพอใจในกิจกรรม หรืองานใด การกระทำกิจกรรมหรือ งานนั้นก็จะบรรลุตามวัตถุประสงค์ของงานนั้นได้เป็นอย่างดี จึงถือได้ว่าความพึงพอใจ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

โดยสามารถสรุปเป็นรายด้านได้ ดังนี้ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อ คุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก จำนวน 8 หลักสูตร และอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 หลักสูตร (2) ด้านความรู้ ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก จำนวน 7 หลักสูตร และอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 หลักสูตร (3) ด้านทักษะทางปัญญา ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก จำนวน 6 หลักสูตร และอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 หลักสูตร (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ อยู่ที ระดับมาก จำนวน 8 หลักสูตร และอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 หลักสูตร (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข และการสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิต ที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก จำนวน 8 หลักสูตร และอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 หลักสูตร และ (6) สาขาวิชา ที่เน้นทักษะการปฏิบัติ ต้องเพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามทักษะพิสัยหรือวิชาชีพ คือ สาขาวิชาสังคมศึกษา

ผู้ใช้งานที่มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ในด้านนี้อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าจากที่แต่ละหลักสูตรได้กำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ไว้ในหลักสูตร และมีการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ พ.ศ.2552 และกรอบมาตรฐานคุณของสาขาวิชา จากการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาตลอดระยะเวลาที่ศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร หลังสำเร็จการศึกษาและออกไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการต่าง ๆ ส่งผลให้ผู้ใช้งานมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ ประภาพรณ เปลี่ยนแก้ว และเนาวนิช พึ่งจันทร์เดช (2554) เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อสมรรถนะของ บัณฑิตพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อสมรรถนะของบัณฑิตพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ปีการศึกษา 2554 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ศุภิกา ภูมิโคกรักษ์, อัจฉรา สุคนสรพร, กัญญารัตน์ ว่องวิริยะพันธุ์, ธันยาภรณ์ เหลี่ยมตระกูล และ วชิร นาเคปา (2559) คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่พบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามแนวคิดมาตรฐานการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิสาขาพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตระดับปริญญาตรี โท และเอก มีระดับผลการเรียนรู้ที่แสดงออกโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการสำรวจพบว่าการพัฒนาศักยภาพและการเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์อยู่ในระดับดีและระดับดีมาก แต่ทุกหลักสูตรควรจะนำผลจากการสำรวจความพึงพอใจหรือความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อหาแนวทางการในการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาระหว่างเรียนให้ตรงตามความต้องการของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เนื่องจากเป็นข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงสมรรถนะของบัณฑิตที่ได้ออกไปปฏิบัติงานกับหน่วยงานหรือสถานประกอบการต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนและตรงตามความต้องการ

1.2 จากผลการสำรวจพบว่า ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ใช้งานมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก จำนวน 8 หลักสูตร และอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 หลักสูตร เพื่อให้การพัฒนาด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แนวคิดการศึกษาไทย 4.0 และกรอบการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ของกระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม และรวมถึงหลักสูตรจะต้องมีการสร้างเสริมความรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลให้กับนักศึกษาระหว่างเรียน เพื่อให้ นักศึกษามีสมรรถนะดิจิทัลสำหรับคุณวุฒิระดับปริญญาตรี โดยกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ในด้านที่ 5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ควบคู่กับการใช้ประกาศ คณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลสำหรับคุณวุฒิระดับปริญญาตรี เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรต่อไป ทุกหลักสูตรควรให้ความสำคัญและเน้นพัฒนาศักยภาพและการเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตในด้านนี้ให้มากขึ้น

1.3 จากผลการสำรวจพบว่า ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ผู้ใช้งานมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก จำนวน 8 หลักสูตร และอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 หลักสูตร ดังนั้น ทุกหลักสูตรควรร่วมกันวางแผนส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาให้นักศึกษาเกิดทักษะด้านต่างๆ ให้มากขึ้น ได้แก่ ภาวะผู้นำ ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการทำงานเป็นทีม เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาข้อมูลในเชิงเปรียบเทียบของการพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตของแต่ละหลักสูตรระหว่างคณะในมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เพื่อตรวจสอบว่าผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้หรือไม่

2.2 คณะควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างหลักสูตร โดยใช้กระบวนการการจัดการความรู้ (KM) เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี ที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาระหว่างเรียน เพื่อให้การผลิตบัณฑิตมีคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร และตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่กำหนด

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

นฤมล เหล่าโกสิน, สารนิตี บุญประสพ และสุจิตรา วิเชียรรัตน์. 2562. คุณภาพบัณฑิตของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี.

ประภาพรพรณ เปลี่ยนแก้ว และเนาวนิจ พึ่งจันทร์เดช. 2554. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อสมรรถนะของ บัณฑิตพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ. วารสารพยาบาลตำรวจ. 8(1), 136-144.

ศิริวรรณ ทุ่มเชื้อ, ศศิธร ยิ่งแรงเรือง และประกริต รัชวัตร. (2556). การประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิ ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2553-2554 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี. วารสารวิจัย ทางวิทยาศาสตร์ สุขภาพ. 7(2), 10-17

ศุจิภา ภูมิโคกรักษ์, อัจฉรา สุคนสรทรัพย์, กัญญารัตน์ ว่องวิริยะพันธุ์, ธันยาภรณ์ เหลี่ยมตระกูล และวัชร นาคะป่า. 2559. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ.2562 สืบค้นจาก <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/news6.php>

สำนักงานมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่ง พ.ศ.2552 สืบค้นจาก <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/news6.php>

ภาษาอังกฤษ

Good, C.V. 1973. Dictionary of Education. McGraw-Hill Book. New York.